

Przedmiotowy system oceniania (PSO) z języka polskiego dla klas IV-VIII z języka polskiego

PSO opracowany został na podstawie:

Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania Szkoły Podstawowej w Mirsku

Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości
- umiejętności
- postawa ucznia i jego aktywność

Zasady ogólne:

1. Prace klasowe i testy zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem a ich terminy odnotowywane są w dzienniku;
2. Prace klasowe wraz z testami przechowuje się w teczkach uczniowskich, do których wgląd mogą mieć rodzice podczas konsultacji indywidualnych;
3. Uczeń ma obowiązek systematycznie prowadzić zeszyt przedmiotowy i nadrabiać zaległości wynikające z nieobecności na zajęciach;
4. Tytuły lektur i przewidywane terminy omawiania podaje się uczniom na początku roku szkolnego;
5. Omawianie lektury jest poprzedzone testem ze znajomości treści lektury;
6. Uczeń ma prawo dwa razy w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do zajęć bez żadnych konsekwencji. Nieprzygotowanie należy zgłosić na samym początku lekcji przed przystąpieniem nauczyciela do sprawdzania zadań domowych. Nieprzygotowanie nie dotyczy wcześniej zapowiedzianych sprawdzianów, testów, prac klasowych, dłuższych prac pisemnych zapowiedzianych z dużym wyprzedzeniem;
7. Mimo wykorzystanych szans, w pierwszym dniu po nieobecności spowodowanej długotrwałą chorobą lub przypadkiem losowym, uczeń nie ponosi żadnych konsekwencji z tytułu nieprzygotowania do zajęć;
8. Uczniowie korzystający z niedozwolonych pomocy podczas sprawdzianu i odpowiedzi (ściąganie, podpowiadanie) otrzymują ocenę niedostateczną niezależnie od stopnia zaawansowania pracy lub wyczerpania tematu odpowiedzi do momentu ujawnienia niesamodzielnej pracy ucznia;
9. W przypadku oddania pracy pisemnej, która okaże się plagiatem (praca spisana z internetu, dwie łudząco podobne prace w klasie), uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną oraz uwagę wpisywaną do dziennika dotyczącą próby oszustwa.

Kontrola osiągnięć uczniów

Pisemne:

1. testy (diagnozujące, podsumowujące rozdziały w podręczniku),
2. sprawdziany gramatyczne, kartkówki,
3. redagowanie krótkiej odpowiedzi (zaproszenie, ogłoszenie/zawiadomienie, notatka, kartka pocztowa, instrukcja),
4. redagowanie dłuższej wypowiedzi (opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, list prywatny/oficjalny, opis postaci literackiej/rzeczywistej, opis krajobrazu, opis dzieła sztuki, sprawozdanie, przepis kulinarny)
5. rozwiązywanie wskazanych zadań, wykonywanie ćwiczeń,
6. dyktanda,
7. prace domowe,
8. zeszyt przedmiotowy,
9. zeszyt ćwiczeń,
10. karty pracy.

Ustne:

- kilkudzaniowa wypowiedź,
- quizy ze znajomości treści lektury,
- czytanie tekstów,
- prezentacja multimedialna,
- recytacja,
- aktywność na lekcji.

Praktyczne: pokazanie niewerbalnego wytworu pracy: słownika, albumu, pracy plastycznej, prezentacji multimedialnej itp.

1.Aktywność

Uczeń może otrzymać plusy (+) za:

- wykonanie zadań dodatkowych,
- przyniesienie dodatkowych materiałów na lekcję,
- aktywność na lekcji (za poprawną, pełną odpowiedź uzupełniającą treść lekcji)

Uczeń otrzymuje minusy (-) za:

- brak zeszytu, ćwiczeń (nie dotyczy przypadku, kiedy na dany dzień należało wykonać zadanie domowe, wówczas uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, chyba że zgłosił wcześniej nieprzygotowanie)
- niewywiązywanie się z obowiązku pracy przydzielonej w grupie przez lidera,
- brak odpowiedzi na pytanie odnoszące się do toku lekcyjnego;

Za 5(+) uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, za 5(-) ocenę niedostateczną. Minusy niwelują plusy. Niewykorzystane plusy i minusy przechodzą na drugi semestr, natomiast pod koniec roku przeliczane są na oceny w skali dwustopniowej

- cztery plusy – dobry
- pięć plusów – bardzo dobry

2.Zadania domowe podlegają ocenie, są sprawdzane wybiórczo.

Pracą domową jest również przeczytanie lektury lub tekstu zamieszczonego w podręczniku. Za niewykonanie pracy domowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Pracę domową przepisana od kolegi, ze ściągki lub z Internetu traktuje się na równi z plagiatem, za który uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Kryteria oceniania kartkówek, sprawdzianów i wszystkich form, których ocena jest możliwa przy zastosowaniu skali punktowej (nie dotyczy form wypowiedzi, których kryteria podane są poniżej)

mniej niż 30% możliwych do uzyskania punktów - niedostateczny
od 30% lecz mniej niż 50% możliwych do uzyskania punktów - dopuszczający
od 50% lecz mniej niż 75% możliwych do uzyskania punktów - dostateczny
od 75% lecz mniej niż 90% możliwych do uzyskania punktów - dobry
od 90% lecz mniej niż 95% możliwych do uzyskania punktów - bardzo dobry
95% możliwych do 100%– celujący

Przy ocenianiu prac pisemnych uczniów posiadających obniżone kryteria oceniania nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

mniej niż 20% możliwych do uzyskania punktów - niedostateczny
od 20% lecz mniej niż 40% możliwych do uzyskania punktów - dopuszczający
od 40% lecz mniej niż 55% możliwych do uzyskania punktów - dostateczny
od 55% lecz mniej niż 70% możliwych do uzyskania punktów - dobry
od 70% do 90% możliwych do uzyskania punktów - bardzo dobry
od 90% do 100% możliwych do uzyskania punktów - celujący

Do każdej pracy pisemnej dołączona jest informacja zwrotna, która zawiera: uzyskaną ocenę, ilość punktów możliwych do zdobycia i uzyskane punkty. Uczeń dostaje również informację o umiejętnościach, które opanował, jak i o tych, które ma jeszcze nieopanowane - w formie tabelarycznej (sprawdziany) lub w formie recenzji (wypracowania). Oceniona praca pozostaje u nauczyciela, uczeń ma prawo do wykonania jej kopii lub fotokopii.

Klasyfikacja śródroczna i roczna

Klasyfikacyjna ocena śródroczna i roczna jest ustalana na podstawie średniej ważonej ocen częściowych uzyskanych w ocenianym okresie (I semestru lub całego roku szkolnego). Poszczególne oceny częściowe mają swoją wagę, czyli „wartości”:

Grupa	Waga	Formy sprawdzania wiedzy	uwagi
I.	3	- Prace pisemne (po danym rozdziale z podręcznika) - Testy (czytanie ze zrozumieniem) - Sprawdziany z większej partii materiału np. z mitologii, z gramatyki, - Sprawdziany z treści lektury.	Waga pracy pisemnej (testu, sprawdzianu) poprawionej na wyższą ocenę – waga 3

		• Dyktanda	
II.	2	• Zadania domowe twórcze, • Odpowiedzi ustne, • Prezentacje multimedialne przygotowywane przez ucznia w domu i omówione w szkole, • Sprawdziany z mniejszej partii materiału: kartkówki, • Ćwiczenia wykonywane w zeszycie ćwiczeń, • Recytacja tekstu,	
III.	1	• Aktywność na lekcji, • Zadania domowe odtwórcze, • Praca na lekcji samodzielna, • Praca w grupach, • Diagnoza.	

sposób obliczania średniej ważonej:

$$\frac{\text{suma ocen z grupy I. } x3 + \text{suma ocen z grupy II. } x2 + \text{suma ocen z grupy III. } x1}{\text{ilość ocen z grupy I. } x3 + \text{ilość ocen z grupy drugiej } x2 + \text{ilość ocen z grupy III. } x1}$$

Uczeń otrzymuje ocenę:

niedostateczną, jeśli ŚrW jest **niższa niż 1,6**

dopuszczającą, jeśli ŚrW jest **nie niższa niż 1,6** lecz **niższa od 2,6**

dostateczną, jeśli ŚrW jest **nie niższa niż 2,6** lecz **niższa od 3,6**

dobrą, jeśli ŚrW jest **nie niższa niż 3,6** lecz **niższa od 4,6**

bardzo dobrą, jeśli ŚrW jest **nie niższa niż 4,6** lecz **niższa od 5,6**

celującą, jeśli ŚrW jest **wyższa niż 5,6** lub jest laureatem powiatowego konkursu przedmiotowego

Kryteria oceny dla poszczególnych form wypowiedzi:

Zaproszenie

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu. Zamieszczenie informacji odpowiadających na pytania: kto zaprasza? kogo? na co? (w jakim celu?) , kiedy? gdzie?	0-2	Pisze zgodnie z poleceniem. Podpis pod zaproszeniem i informacje o adresacie. Nazwa uroczystości, dzień, miesiąc, rok, godzina, miejsce uroczystości, imprezy. Pominięcie jednego elementu -1 p.
II	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalny 1 błąd
III	Poprawność ortograficzna i interpunkcyjny.	0-1	Dopuszczalny 1 błąd ortograficzny lub interpunkcyjny.
IV	Estetyka zapisu, graficzne rozplanowanie tekstu, kompozycja.	0-1	Czytelność zapisu, dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie.
		5p.	

Ogłoszenie / zawiadomienie

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy. Uwzględnienie niezbędnych elementów.	0-2	Pisze zgodnie z poleceniem. Obecność podstawowych elementów: termin, miejsce, cel, kontakt, ew. dodatkowe uwagi na temat sprawy, nadawcy. Pominięcie jednego elementu – 1p.
II	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalny 1 błąd
III	Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalny 1 błąd ortograficzny lub interpunkcyjny.
IV	Właściwy układ graficzny, estetyka zapisu.	0-1	Nagłówki, treść, podpis; przejrzystość zapisu. Czytelność zapisu. Dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie;
		5p.	

Instrukcja

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy Zachowanie logicznego układu podawanych kolejno poleceń Rzeczowość i komunikatywność Konsekwencja użytych form czasowników	0-2	Pisze zgodnie z poleceniem. Podaje kolejność i sposób wykonania, nie zapominając o przysłówkach typu: <i>dokładnie, powoli, energicznie</i> Pisanie w prosty sposób, zrozumiały dla każdego odbiorcy. Uczeń stosuje bezokoliczniki, formy trybu rozkazującego lub formy 1. osoby liczby mnogiej. Brak przysłówków i/lub brak konsekwentnej formy czasowników – 1p.
II	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalny 1 błąd
III	Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalny 1 błąd ortograficzny lub interpunkcyjny.
IV	Przejrzysty układ graficzny; estetyka zapisu	0-1	Zapis w punktach, czytelne akapity; Czystość, czytelność zapisu. Dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie

		5p.	
--	--	-----	--

5 p. bardzo dobry

4 p. dobry

3 p. dostateczny

2 p. dopuszczający

0-1p. niedostateczny

Opowiadanie

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy. Stopień realizacji tematu. Przedstawienie przyczynowo-skutkowego toku wydarzeń.	0-3	Pisze zgodnie z poleceniem. Brak rozwinięcia tematu -1p. Brak spójności – 1p
II	Styl	0-1	Styl jest konsekwentnie dobrany do tematu.
III	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 4 błędy
IV	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
V	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
		8p.	

Opowiadanie z dialogiem

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy. Stopień realizacji tematu. Przedstawienie przyczynowo-skutkowego toku wydarzeń. Wprowadzenie dialogu.	0-3	Pisze zgodnie z poleceniem. Brak rozwinięcia tematu -1p. Brak spójności – 1p. Brak dialogu – 0p.
II	Styl	0-1	Styl jest konsekwentnie dobrany do tematu.
III	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 4 błędy

IV	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
V	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
VI	Estetyka zapisu	0-1	Pismo czytelne i staranne.
		8p.	

Dziennik

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zgodność pracy z tematem – zredagowanie kartki z dziennika, poprzedzenie zapisu datą. Rozwinięcie tematu, wypowiedź bogata treścią. Zastosowanie narracji pierwszoosobowej. Opowiadanie o zdarzeniach bez dystansu czasowego. Informacje o przemyśleniach, uczuciach i refleksjach piszącego, obecność odautorskich komentarzy	0-3	Brak rozwinięcia – 1p. Niekonsekwentna narracja -1p. Brak refleksji własnej -1p. Brak daty - 0p.
II	Styl	0-1	Styl konsekwentny.
III	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 4 błędy
IV	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
V	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalny 3 błąd
VI	Estetyk zapisu.	0-1	Pismo czytelne i staranne.
		8p	

Uczeń może otrzymać ocenę celującą jeśli:

- wprowadza bogaty opis/ dialog,
- słownictwo jest bogate w środki stylistyczne: epitety, porównania, metafory,
- praca porusza czytelnika

8 p. bardzo dobry

6-7 p. dobry

4-5p. dostateczny
 3-2 p. dopuszczający
 0-1p. niedostateczny

Kartka z pamiętnika

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zgodność pracy z tematem – zredagowanie kartki z pamiętnika. Rozwinięcie tematu, wypowiedź bogata treściowo. Zastosowanie narracji pierwszoosobowej. Opowiadanie o zdarzeniach z dystansem czasowym, stosowanie czasu przeszłego. Informacje o przemyśleniach, uczuciach i refleksjach piszącego, obecność odautorskich komentarzy.	0-3	Brak rozwinięcia –1p. Niekonsekwentna narracja -1p. Brak refleksji własnej -1p. Brak czasu przeszłego - 0p.
II	Styl	0-1	Styl konsekwentny.
III	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 4 błędy
IV	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
V	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalny 3 błąd
VI	Estetyka zapisu.	0-1	Pismo czytelne i staranne.
		8p	

Sprawozdanie

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
----	----------	----------------	---

I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy. Zamieszczenie informacji o miejscu, czasie i uczestnikach wydarzeń. Stopień realizacji tematu Konsekwentne stosowanie składni: - czasowniki czasie przeszłym (w liczbie pojedynczej lub mnogiej), - osobowa lub nieosobowa forma czasowników. Chronologiczny układ wydarzeń; Stosowanie słownictwa informującego o kolejności wydarzeń. Ocena wydarzeń z punktu widzenia świadka bądź uczestnika.	0-3	Brak jednego z elementów: czas, miejsce, cel – 1p. Brak chronologii -1p. Brak oceny własnej wydarzeń -1p.
II	Styl	0-1	Styl konsekwentny.
III	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
IV	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
V	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
VI	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów	0-1	Czystość, czytelność zapisu;
		8p.	

List - prywatny / oficjalny

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróźnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy. Stopień realizacji tematu. Obecność elementów charakterystycznych dla listu. Kompozycja. Trójdzielność wypowiedzi z zachowaniem właściwych proporcji. Obecność zwrotów do adresata	0-3 0-1	Brak trójdzielnej kompozycji -1p. Brak odpowiednich zwrotów do adresata -1p Treść mało bogata językowo -1p.
II	Styl	0-1	Styl konsekwentny
III	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 4 błędy
IV	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
V	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
VI	Estetyka zapisu	0-1	Czystość, czytelność zapisu.

			Dopuszczalne 2 estetyczne skreślenia
		8p.	

Opis przedmiotu / postaci / krajobrazu

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy. Trójdzielna kompozycja. Stopień realizacji tematu. Stosowanie różnorodnych przymiotników przy opisywaniu elementów przedmiotu (osoby) / Nazwanie cech charakterystycznych dla poszczególnych elementów, np. ich kształt, wielkość, kolor Stosowanie słownictwa sytuującego względem siebie opisywane elementy przedmiotu / krajobrazu. Sformułowanie własnych wrażeń, refleksji dotyczących opisanego przedmiotu.	0-3	Brak słownictwa oceniającego -1p. Brak trójdzielnej kompozycji -1p. Brak rozwinięcia, ubogie słownictwo, brak porównań -1p.
II	Styl	0-1	Styl konsekwentny.
III	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 4 błędy
IV	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
V	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
VI	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów	0-1	Czystość, czytelność zapisu; stosuje akapity.
		8p.	

Opis dzieła sztuki

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
----	----------	----------------	---

I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy. Krótka informacja o dziele i jego twórcy. Określenie tematyki obrazu. Określa położenie elementów względem siebie. Nazwanie cech charakterystycznych dla poszczególnych elementów, np. ich kształt, wielkość, kolor Określenie nastroju. Sformułowanie własnych wrażeń lub refleksji.	0-3	Opowiadanie dominuje nad opisem - 1p. Brak słownictwa typu: na pierwszym planie, po lewej stronie – 1p. Brak refleksji własnej – 1p.
II	Styl	0-1	Styl konsekwentny
III	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 4 błędy
IV	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
V	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
VI	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów	0-1	Czystość, czytelność zapisu; stosuje akapity.
		8p.	

Przepis kulinarny

Nr	Kryteria	Liczba punktów	Zróżnicowanie punktacji i uwagi dotyczące kryteriów
I	Zrozumienie tematu, zastosowanie odpowiedniej formy.	0-4	Brak zapisu dwuczęściowego -1p.

	Zachowanie logicznego układu podawanych czynności dotyczących postępowania ze składnikami. Rzeczowość i komunikatywność Konsekwencja użytych form czasowników Kompozycja; dwuczęściowy zapis: - podanie składników, - informacje o kolejności czynności		Brak konsekwencji w używaniu czasowników: -1p Brak logicznego układu -1p Brak spójności -1p
II	Poprawność językowa	0-1	Dopuszczalne 3 błędy
VI	Poprawność ortograficzna	0-1	Dopuszczalne 2 błędy
VII	Poprawność interpunkcyjna	0-1	Dopuszczalny 3 błędy
VIII	Przejrzysty układ graficzny; estetyka zapisu	0-1	Czystość, czytelność zapisu.
		8p.	

Ocenianie dyktand

Wprowadza się do oceniania dyktand tzw. punkty karne. Ich wartość uzależniona jest od rodzaju błędu popełnionego przez ucznia.

- Błędy I stopnia - błędny zapis: „rz”, „ż”, „ó”, „u”, „ch”, „h” - za każdy 3 punkty karne.
- Błędy II stopnia - błędny zapis: wielka/mała litera, łączna/ rozdzielna pisownia przeczenia „nie” z częściami mowy, a/om, e/em – za każdy 2 punkty karne.
- Błędy III stopnia – literówki (np. brak litery), interpunkcja – za każdy 1 punkt karny.

Ten sam błąd powtarzający się w kilku wyrazach liczy się jako jeden.

Ocena/ punkty:

Ocena/ punkty:

celująca bezbłędnie

bardzo dobra 1 – 4 (bez błędów I stopnia)

dobra 5 – 12
dostateczna 13 – 20
dopuszczająca 21 – 30
niedostateczna 31 i więcej

Błąd ortograficzny zaznaczany jest symbolem „o.”, błąd interpunkcyjny zaznaczany jest symbolem „i.”, błąd graficzny skrótem „graf.”

Osoba z dysleksją podlega również ocenie, ale oceniana jest według innej skali. Zasady pisowni wprowadzane są podczas lekcji, a umiejętności ćwiczone. Opinia nakłada również obowiązek na ucznia i jego rodzica, aby ćwiczyć poprawną pisownię w domu.

U dyslektyków nie punktuje się tzw. literówek
celująca 1-2 (bez błędów I stopnia)
bardzo dobra 3-6
dobra 7-16
dostateczna 17-29
dopuszczająca 30-37
niedostateczna 38 i więcej

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny.

Ocena niedostateczna

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą,
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego, ma braki w notatkach z lekcji,
- ma niezaliczone prace pisemne,
- nie czyta lektur.

Ocena dopuszczająca

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- prowadzi zeszyt przedmiotowy, ma pojedyncze braki w notatkach z lekcji,
- prowadzi zeszyt ćwiczeń, ma pojedyncze nieuzupełnione ćwiczenia,
- zna treść 3 z 4 omawianych lektur,
- tworzy wypowiedź o charakterze argumentacyjnym,

- potrafi sformułować pytania i odpowiedzi w związku z konkretną sytuacją,
- podejmuje próby doskonalenia swoich wypowiedzi,
- potrafi samodzielnie połączyć kilka zdań w logiczną wypowiedź,
- potrafi opanować pamięciowo tekst poetycki,
- zna najważniejsze zasady poprawności językowej, dzięki którym jego wypowiedzi są zrozumiałe dla odbiorcy,
- przedstawia swoje zdanie,
- zna zasady kulturalnej rozmowy,
- czyta teksty i rozumie ich ogólny sens na tyle, aby odpowiedzieć na podstawowe pytania,
- odróżnia bohatera od narratora,
- odróżnia teksty wierszowane od prozatorskich, czyta teksty cicho i rozumie ich ogólny sens,
- czyta teksty głośno i z pomocą nauczyciela stara się poprawnie akcentować oraz artykułować wyrazy,
- dostrzega podobieństwa i różnice między światem przedstawionym w literaturze a rzeczywistością,
- odczytuje teksty kultury (np. komiks, obraz, rzeźbę),
- rozumie proste instrukcje,
- słucha wypowiedzi innych, odpowiednio na nie reaguje,
- redaguje krótkie wypowiedzi, z pomocą nauczyciela redaguje te formy,
- zna najważniejsze zasady ortografii i interpunkcji,
- stara się stosować zasady estetycznego zapisu wypowiedzi,
- z pomocą nauczyciela korzysta ze słowników i encyklopedii.

Ocena dostateczna

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- prowadzi zeszyt przedmiotowy, nie ma braków w notatkach z lekcji,
- prowadzi zeszyt ćwiczeń, ma pojedyncze nieuzupełnione ćwiczenia,
- zna treść wszystkich omawianych lektur,
- tworzy wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, w rozprawce z pomocą nauczyciela formułuje tezę, hipotezę oraz argumenty, z pomocą nauczyciela podaje przykłady do argumentów, wnioskuje
- potrafi sformułować pytania i odpowiedzi w związku z konkretną oraz wyobrażoną sytuacją,
- umie poinformować, złożyć życzenia, gratulacje, pozdrowić,
- podejmuje próby doskonalenia swoich wypowiedzi,
- wygłasza z pamięci tekst i oddaje ogólny nastrój utworu,
- angażuje się w rozmowę na określony temat,
- buduje kilkuzdaniowe wypowiedzi ustne,

- opowiada, streszcza, opisuje, używając odpowiednio dobranego słownictwa,
- przedstawia swoje stanowisko w dyskusji,
- stosuje się do zasad kulturalnej dyskusji,
- charakteryzuje bohatera literackiego,
- świadomie korzysta z niewerbalnych środków komunikacji, takich jak gest, mimika twarzy, intonacja, pauza, dostosowując je do rodzaju komunikatu, jego odbiorców, celu wypowiedzi,
- stosuje zasady poprawności językowej i stylistycznej, tak aby jego wypowiedzi były zrozumiałe dla odbiorcy,
- czyta teksty cicho i rozumie ich sens na tyle, aby odpowiedzieć na pytania,
- odróżnia bohatera od narratora, wie, co to jest osoba mówiąca w wierszu,
- z pomocą nauczyciela nazywa elementy świata przedstawionego. rozumie ogólny sens tekstów czytanych cicho, zauważa ich sens metaforyczny (z pomocą nauczyciela),
- płynnie czyta teksty głośno, poprawnie artykułuje i akcentuje wyrazy, stosuje zasady intonacji zdaniowej,
- dostrzega zależności między dziełem literackim a jego adaptacją,
- dostrzega mechanizmy oddziaływania reklamy na jej odbiorcę,
- rozpoznaje nastrój słuchanych tekstów,
- potrafi wskazać w zdaniu podmiot i orzeczenie,
- stara się stosować zasady estetycznego zapisu wypowiedzi,
- rozróżnia części mowy,
- stosuje wiedzę językową w zakresie słownictwa (dopisuje wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne, wyjaśnia wybrane związki frazeologiczne),
- podejmuje próby spójnego opisu dzieła plastycznego,
- korzysta ze słowników i encyklopedii.

Ocena dobra

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- prowadzi zeszyt przedmiotowy, nie ma braków w notatkach z lekcji,
- prowadzi zeszyt ćwiczeń, nie ma braków w ćwiczeniach,
- zna treść wszystkich omawianych lektur,
- tworzy wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, w rozprawce z pomocą nauczyciela formułuje tezę, hipotezę oraz argumenty, samodzielnie podaje przykłady do argumentów.
- rozpoczyna rozmowę, bierze w niej czynny udział, w odpowiedni sposób prezentuje własne zdanie, formułuje jasne pytania w celu uzyskania informacji,

- wygłasza z pamięci tekst i oddaje nastrój utworu, posługuje się pauzą,
- poprawnie akcentuje wyrazy rodzime, poprawnie wymawia głoski, zaznacza akcenty logiczne, mówi z właściwym tempem. podtrzymuje sytuację komunikacyjną,
- aktywnie uczestniczy w dyskusji na określony temat,
- argumentuje odwołując się do doświadczeń lub tekstu,
- buduje spójne i poprawne pod względem językowym wypowiedzi, zróżnicowane stylistycznie w zależności od intencji nadania i adresata,
- zwraca uwagę na poprawność językową i stylistyczną swoich wypowiedzi,
- czyta teksty cicho i rozumie je na poziomie semantycznym, odkrywa niektóre sensy przenośne,
- odróżnia teksty wierszowane od prozatorskich, użytkowe od artystycznych,
- płynnie czyta teksty głośno,
- rozróżnia teksty artystyczne i użytkowe, prozatorskie i poetyckie, wskazuje ich cechy charakterystyczne,
- rozumie funkcję użytych w tekście środków stylistycznych oraz znaczenie postaci mówiącej w tekście,
- na podstawie analizy utworów literackich odkrywa podstawowe prawa dotyczące człowieka i otaczającego świata.

Ocena bardzo dobra

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- prowadzi zeszyt przedmiotowy, nie ma braków w notatkach z lekcji,
- prowadzi zeszyt ćwiczeń, nie ma braków w ćwiczeniach,
- zna treść wszystkich omawianych lektur,
- tworzy wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, w rozprawce z pomocą nauczyciela formułuje tezę, hipotezę oraz argumenty, samodzielnie podaje przykłady do argumentów, wnioskuje.
- koncentruje się na wypowiedzi innych i odpowiednio na nie reaguje, nie przerywa wypowiedzi innych,
- słuchając tekstu rozumie jego sens przenośny,
- słucha wypowiedzi i poleceń w celu stworzenia własnej notatki,
- pisze ciekawie i na temat, stosuje różnorodne typy wypowiedzi,
- zapisuje informacje w wybranej formie, stosuje zasadę zwięzłości,
- umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie:
 - słownictwa (stosuje wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne, wybrane związki frazeologiczne, przysłowia, powiedzenia),
 - składni (rozpoznaje i nazywa rodzaje wypowiedzenia, typy wypowiedzi, rysuje wykres graficzny zdania pojedynczego, stosuje zasady interpunkcji zdania pojedynczego i wypowiedzenia złożonego),
 - fleksji (stosuje poprawnie odmienne i nieodmienne części mowy),
 - fonetyki (posługuje się alfabetem, dzieli wyrazy na litery i głoski, sylaby, stosuje sposoby oznaczania miękkości głosek, uwzględnia różnice w wymowie i pisowni nosówek),
- konstruuje wypowiedzi zróżnicowane stylistycznie w zależności od intencji nadawcy, odbiorcy komunikatu raz sytuacji komunikacyjnej,

- opisując dzieło plastyczne, zauważa sens przenośny,
- charakteryzuje postać literacką lub rzeczywistą, nazywa jej cechy charakteru, osobowości i usposobienia, zauważa motywy działania,
- w wypowiedziach stosuje wyrazy przeciwstawne, związki frazeologiczne i przysłowia, a także powiedzenia związane z regionem; rozumie funkcję neologizmów i archaizmów,
- posługuje się słownikami, zna ich wszystkie typy, potrafi dokonać wyboru źródła informacji.

Ocena celująca

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- zna treść wszystkich omawianych lektur oraz czyta lektury dodatkowe i potrafi wykorzystać jej na lekcji,
- prowadzi rozmowę w zależności od sytuacji, broni swoich racji, potrafi w sposób komunikatywny przedstawić samodzielnie zdobytą wiedzę,
- tworzy wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, w rozprawce formułuje tezę, hipotezę oraz argumenty, samodzielnie podaje przykłady do argumentów, wnioskuje.
- wygłasza z pamięci tekst, potrafi zmusić słuchaczy do refleksji,
- wypowiada się w sposób językowo poprawny, wspomaga wypowiedź środkami pozawerbalnymi, cechuje się wysoką kulturą języka,
- mówi w sposób przemyślany, rozpoczyna rozmowę na temat lektury od postawienia problemu,
- twórczo opowiada i opisuje,
- czyta teksty cicho i rozumie je, odkrywa sensy przenośne i potrafi je zinterpretować,
- rozpoznaje nastrój słuchanych tekstów, intencje nadawcy, potrafi je zinterpretować,
- proponuje urozmaicone formy notatek,
- świadomie, sprawnie stosuje wiedzę językową w zakresie słownictwa, składni, fonetyki, fleksji, dba o poprawność wypowiedzi, wykazuje się wysoką kulturą języka, poszerza wiedzę o materiał wykraczający poza program nauczania swobodnie posługuje się wszystkimi przewidzianymi w programie formami wypowiedzi pisemnej, a ponadto tworzy własne teksty, ciekawe pod względem treści i stylu, bezbłędne językowo,
- formułuje wypowiedzi na temat przeczytanych lektur (także spoza listy lektur),
- dokonuje właściwych wyborów źródeł informacji.

Zasady zaliczania sprawdzianów w przypadku nieobecności ucznia oraz zasady poprawiania ocen

1. Każdy sprawdzian uczeń musi zaliczyć w terminie uzgodnionym z nauczycielem – nie później jednak niż do dwóch tygodni od daty sprawdzianu lub powrotu do szkoły po czasowej nieobecności. W przypadku ponownej nieobecności ucznia w ustalonym terminie uczeń pisze sprawdzian po powrocie do szkoły. Zaliczenie polega na pisaniu sprawdzianu o tym samym stopniu trudności. W sytuacjach uzasadnionych nauczyciel może zwolnić ucznia z zaliczania zaległego sprawdzianu.

2. Każda pisemna forma sprawdzania wiedzy (praca klasowa, sprawdzian, test) musi zostać zaliczona w formie ustalonej z nauczycielem. Brak zaliczenia pracy pisemnej nauczyciel oznacza wpisując w rubrykę ocen „0”. Po upływie dwóch tygodni, od pojawienia się takiego wpisu w dzienniku i/lub powrotu ucznia po dłuższej nieobecności do szkoły, nauczyciel wpisuje w miejsce „0” ocenę ndst.
3. Odmowa odpowiedzi ustnej przez ucznia jest równoznaczna z wystawieniem mu oceny ndst.
4. Ucieczka ze sprawdzianu i kartkówki przez ucznia traktowana jest jako odmowa odpowiedzi w formie pisemnej i równoznaczna z wystawieniem mu oceny ndst.
5. Uczeń może poprawić jednokrotnie każdą ocenę wpisywaną na czerwono (praca klasowa, test, sprawdzian) w terminie ustalonym przez nauczyciela, nie później jednak niż do dwóch tygodni od czasu oddania ocenionych prac przez nauczyciela. Przy poprawianiu oceny obowiązuje zakres materiału, jaki obowiązywał w dniu pisania pracy.
6. Ocena z poprawy testu z lektury ma mniejszą wagę niż ocena uzyskana z testu pisanego w pierwszym terminie (waga 2 przy obliczaniu średniej ważonej)

Zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia w przypadku jego dłuższej nieobecności

W przypadku nieobecności ucznia na zapowiedzianej pracy klasowej uczeń musi przystąpić do jej zaliczenia w terminie uzgodnionym z nauczycielem – nie później jednak niż do dwóch tygodni od daty oddania pracy klasowej lub powrotu do szkoły po czasowej nieobecności. W przypadku ponownej nieobecności ucznia w ustalonym terminie uczeń jest zobowiązany do niezwłocznego przystąpienia do zaliczenia pracy klasowej po powrocie do szkoły. Zaliczenie polega na pisaniu pracy klasowej o tym samym stopniu trudności.

Każda praca klasowa musi zostać zaliczona w formie ustalonej z nauczycielem. Brak zaliczenia pracy pisemnej nauczyciel oznacza wpisując w rubrykę ocen „0”. Po upływie dwóch tygodni, od pojawienia się takiego wpisu nauczyciel wpisuje w miejsce „0” ocenę niedostateczną. W przypadku nieobecności w szkole ucznia przekraczającej dwa dni wpisu dokonuje się w terminie przedłużonym o czas nieobecności ucznia.

Anna Nanowska